

Kokousaika	Ma 19.12.2016 klo 18.00 - 18.38
Kokouspaikka	Kunnanviraston kokoustila, os. Kanervatie 15
Käsitteltävät asiat	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kokouksen avaus 2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus 3. Pöytäkirjantarkastajien valinta 4. Eroilmoitus luottamustoimista, Risto Pietiläinen, valtuuston valittavat luottamustehtävät 5. liite Saimaa Capital Oy:n rahaston pääomarakenteen muutos 6. liite Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2018 - 2019 7. Kiireellistä käsittelyä vaativat asiat 8. Ilmoitusasiat/Etelä-Karjalan maakuntaviestit 9. Kokouksen päättäminen ja valitusosoitus
Pöytäkirjan nähtävänäpito	Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, pidetään yleisesti nähtävänä 23.12.2016 klo 9 - 14
Puheenjohtaja	Veli-Pekka Okko
Julkipanotodistus	Tämä kokouskutsu on julkipantu julkisten kuulutusten ilmoitustaululle Ilmoitustaulunhoitaja

LEMİN KUNTA
 Kunnanvaltuusto

58

KOKOUSAIKA	Ma 19.12.2016 klo 18.00 - 18.38	
KOKOUSPAIKKA	Kunnanviraston kokoustila, os. Kanervatie 15	
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET (ja merkitä siitä, kuka toimi puheenjohtajana)	Okko Veli-Pekka Hakonen Hannu Koivisto Juha Buuri Kati Haiko Matti Huttunen Matti Junni Antti Junnonen Juha Karhu Anu Lohtander Mika Nisonen Lasse Penttilä Arto	Puheenjohtaja I varapuheenjohtaja II varapuheenjohtaja Pietiläinen Risto Punkka Olavi Pylkkö Osmo Rings Mervi Sinkko Eija Sirkka Laura Taipale Heikki Tapanainen Matti Tölski Jarmo
MUUT SAAPUVILLA OLLEET (ja läsnäolon peruste)	Stoor Jussi Pitkänen Pentti	kunnanjohtaja pöytäkirjanpitäjä
LAILLISUUS JA PÄÄTÖS- VALTAISUUS	Todettiin.	
ASIAT	§:t 32 - 36	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUSTAPA (tarkastuspaikka ja -aika sekä tarkastajien valinta taikka merkintä edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastamisesta)	Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Hannu Hakonen ja Osmo Pylkkö.	
PÖYTÄKIRJAN ALLE- KIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja	Pöytäkirjanpitäjä
	Veli-Pekka Okko	Pentti Pitkänen
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme	Tarkastusaika Lemillä 23.12.2016	
	Allekirjoitukset	
	Hannu Hakonen	Osmo Pylkkö
PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Paikka ja pvm Lemillä 23.12.2016	
	Virka-asema Talous- ja hallintojohtaja	

32. Eroilmoitus luottamustoimista, Risto Pietiläinen,
valtuuston valittavat luottamustehtävät

Kunnanhallitus § 145

Kuntalain 410/2015 § 147 mukaan valtuutettu tai muu tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen kuntalain 32 §:ssä tarkoitettu kunnan luottamushenkilö voi niin halutessaan erota toimestaan vuoden 2016 lopussa valtuuston toimikauden jatkumisen perusteella. Tällöin varavaltuutettu kutsutaan valtuutetun tilalle jäljellä olevaksi toimikaudeksi ja muuhun luottamustoimeen valitaan uusi henkilö. Valtuutetun toimesta tai muusta kunnan luottamustoimesta eroamisesta on ilmoitettava kirjallisesti valtuustolle tai luottamushenkilön valinneelle muulle toimielimelle marraskuun 2016 loppuun mennessä.

Risto Pietiläinen on 28.10.2016 jättämällänsä kirjeellä ilmoittanut eroavansa Lemmin kunnan luottamustoimista valtuutetun luottamustoimea lukuun ottamatta 31.12.2016. Eron perusteena on valtuuston toimikauden jatkaminen.

Risto Pietiläinen toimii valtuutetun luottamustoimen lisäksi seuraavissa luottamustoimissa:

- Kunnanhallituksen jäsen 2015 - 2016
- Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymävaltuuston varajäsen 2013 - 2016
- Kunnanhallituksen edustaja sivistyslautakunnassa 2015 - 2016
- Yhteistyötoimikunnan (työnantajan ja henkilöstön yhteistoiminnasta annetun lain tarkoittama yhteistoimintaelin) varajäsen 2015-2016

Kunnanhallituksen jäsenen ja Eksoten yhtymävaltuuston varajäsenen valitsee kunnanvaltuusto ja muut em. luottamustoimet täyttää kunnanhallitus. (valm. talous- ja hallintojohtaja Pentti Pitkänen, puh. 040 7244603)

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että Risto Pietiläiselle myönnetään ero kunnanhallituksen jäsenyydestä ja Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymävaltuuston varajäsenyydestä ja että kunnanvaltuusto valitsee näihin luottamustehtäviin uuden/uudet henkilöt jäljellä olevaksi toimikaudeksi 31.5.2017 saakka.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että Risto Pietiläinen poistui esteellisenä kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi.

Kunnanvaltuusto § 32

Päätös Kunnanvaltuusto päätti myöntää Risto Pietiläiselle eron kunnanhallituksen jäsenyydestä ja Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymävaltuuston varajäsenyydestä.

Kunnanhallituksen jäseneksi ajaksi 1.1. - 31.5.2017 valittiin Antti Junnin ehdotuksesta Pekka Purtilo. Koska Purtilo on ollut Pietiläisen varajäsen, valittiin Purtilon henkilökohtaiseksi varajäseneksi edelleen Antti Junnin ehdotuksesta Sonja Laitinen.

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yhtymävaltuuston varajäseneksi valittiin Jarmo Tölskin ehdotuksesta Heikki Taipale.

Merkittiin, että Risto Pietiläinen ei esteellisenä osallistunut tämän asian käsittelyyn ja siirtyi käsittelyn ajaksi klo 18.02 - 18.05 yleisölehterille.

---

33. Saimaa Capital Oy:n rahaston pääomarakenteen muutos

Kunnanhallitus § 150

Saimaa Capital Oy:n ylimääräinen yhtiökokous pidettiin Mikkelissä 9.11.2016. Kokous liittyi pitkään valmistelussa olleeseen svop-järjestelyyn, jossa nykyistä osakeyhtiölakia hyödyntäen halutaan rahaston pääomarakennetta muuttaa siten, että se palvelisi paremmin rahaston sijoitusstrategiaa ja soveltuisi paremmin pk-yrityksen nykyiseen toimintaympäristöön sekä antaisi samalla joustavuutta rahaston omistajille. Rahaston hallitus on arvioinut, että lähivuosina tulee tapahtumaan lukuisia pk-yrityksien sukupolvenvaihdoksia ja muita järjestelyitä, joissa rahastolla tulisi olla roolia.

Yhtiökokous hyväksyi yksimielisesti hallituksen esityksen ja rahaston hallitukselle annettiin valtuus päättää varojen jaosta osakeyhtiölain 13 luvun 1 ja 6 §:ien mukaisesti yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta enintään 15.000.000 euroon saakka. Hallituksen tekemän päätöksen mukaan varojen jakaminen tapahtuisi käytännössä yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta siten, että kukin osakkeenomistaja lainaisi laskennallisen svop-palautuksensa määrän takaisin yhtiölle. Toisin sanoen kunkin osakkaan tällä hetkellä rahastossa olevan svop-sijoituksen luonne muuttuu sijoituksesta lainasaamiseksi, jolle maksetaan vuotuista 2 % korkoa.

Muutoksella ei ole mitään vaikutusta osakkaiden osakeomistuksen määrään eikä äänivaltaan rahastossa. Myös oikeudet rahaston jakamiin osinkoihin säilyvät ennallaan. Svop-palautus ja sen takaisinlainaus tapahtuisi liitteenä olevalla svop-velkakirjalla. Svop-lainan ehdot ovat kaikille osakkaille samat, joten kaikkia osakkeenomistajia kohdellaan tässäkin suhteessa yhdenvertaisesti.

Jotta pitkään valmistelussa ollut svop-järjestely saataisiin viimein toteutettua, pyytää Saimaa Capital Oy:n hallitus kutakin Saimaa Capital Oy:n osakasta tekemään oman päätöksensä siitä, että osakkaan rahastossa oleva svop-sijoituksen määrä muutetaan Saimaa Capital Oy:ltä olevaksi saatavaksi. Lemin kunnan osuus lainaksi muutettavasta svop-sijoituksesta on 2.215,99 €. Päätösvalta antolainojen myöntämiseen on kunnanvaltuustolla. (valm. talous- ja hallintojohtaja Pentti Pitkänen, puh. 040 7244603)

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto päättäisi myöntää Saimaa Capital Oy:lle liitteenä olevan velkakirjan mukaisen 2.215,99 euron lainan, joka rahoitetaan yhtiön kunnalle maksamalla svop-palautuksella.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto § 33

Päätös Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen ehdotuksen.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet			
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto

34. Talousarvio 2017 ja taloussuunnitelma 2017 - 2019

Kunnanhallitus § 148

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Sen hyväksymisen yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Kunnan talousarviosta muutenkin on säädetty Kuntalain 110 §:ssä. Kuntalain 148.1 §:n mukaan velvollisuutta kattaa kunnan taseeseen kertynyt alijäämä sovelletaan ensimmäisen kerran tilikauden 2015 tilinpäätöksessä taseeseen kertyneeseen alijäämään. Vuoden 2015 tilinpäätöksessä oli alijäämää noin 127.000 euroa. Tämä alijäämä on siis katettava viimeistään vuoden 2020 loppuun mennessä. Alijäämästä merkittävä osa arvioidaan tulevan katetuksi vuoden 2016 aikana.

Toimielimiltä on pyydetty ehdotukset talousarvioon ja taloussuunnitelmaan otettavista tuloarvioista ja määrärahoista sekä talousarvion ja -suunnitelman yhteydessä hyväksyttävistä tavoitteista. Ehdotusten pohjalta on valmisteltu alustava talousarvioluonnos, jota on käsitelty yhteistyötoimikunnassa 28.11.2016.

Toimielinten yksityiskohtaiset ehdotukset ovat nähtävänä kokouksessa. Toimielinten esitysten pohjalta talousarvioesitys olisi noin 694.000 euroa alijäämäinen. Teknisten tarkistusten ja tasapainotuksen jälkeen esitys on tasapainossa. Tasapaino on saavutettu osittain omaisuuden myynnillä. Myyntiä on kuitenkin budjetoitu aikaisempaa vähemmän.

Eksoten maksuosuudesta on sovittu Eksoten palvelusopimusneuvottelussa. Maksuosuuteen ei enää sisälly aikaisempien vuosien alijäämän kattamista. Maksuosuus pienenee noin 56.000 euroa. Kunnan maksuosuusprosentin nousun vuoksi maksuosuuden vähennys on muita kuntia pienempi.

Verotulojen arvioidaan vähenevän noin 1,3 % vuoden 2016 tarkistetusta arviosta. Valtionosuuksien arvioidaan vähenevän tästä vuodesta noin 180.000 euroa. Arvio perustuu Kuntaliiton laskelmaan, joka on vielä hiukan keskeneräinen.

Investointien yhteenlaskettu nettomäärä on 1.010.000 euroa. Poistorahoitusta kertyy noin 612.000 euroa. Lainoja lyhennetään noin 683.000 euroa vuonna 2017. Uutta lainaa otetaan 1.050.000 euroa. Kassavaroja ei investointeihin ole käytettävissä. Lainamäärä vuoden 2017 lopussa olisi tämän arvion mukaan noin 4,5 miljoonaa euroa, joka on noin 42,5 % vuoden 2017 arvioidusta verotulosta.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet			
	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto

Talousarvion johdannossa esitetään kunnan visio vuoteen 2020 ja kriittiset menestystekijät voimassa olevan kunnan strategian mukaisina. Strategian päivitys on vireillä. Talousarvioon kuuluvat lisäksi mm. yleisperustelut, käyttötalousosa tulosalueittain, tuloslaskelmaosa, investointiosa ja rahoitusosa. Talousarvion liitteinä ovat mm. tasearvio, laskelmat verotulojen ja valtionosuuksien perusteista ja luettelo vakinaisesta henkilöstöstä. (valm. kunnankamreeri Pentti Pitkänen, puh. 040 7244603)

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että talousarvio vuodelle 2017 ja taloussuunnitelma vuosille 2017 - 2019 hyväksytään liitteen mukaisena.

Päätös Keskustelun aluksi korjattiin sivulla 33 oleva lause laajakaistahankkeen perusteluista seuraavanlaiseksi: Laajakaistaverkon rakentamiseen on suunnitelmakaudella varauduttu. Sivuilta 34-35 poistettiin esittelijän ehdotuksesta Palolan sisäilmaongelmien selvittämiseen esitetty määräraha ja sen perustelut.

Keskustelun aikana Mervi Rings esitti, että maaseutulautakunnan puheenjohtajan sivulla 7 mainittu vuosipalkkio puolitetaan. Arto Penttilä kannatti Ringsin ehdotusta. Risto Pietiläinen ehdotti, että perustetaan työryhmä, jonka tehtäväksi annetaan maaseutulautakunnan ja teknisen lautakunnan tehtävien uudelleenjärjestely näiden lautakuntien välillä. Mika Lohtander esitti talonmiehen palkkaamista kiinteistöjen kunnossapitoon. Lohtanderin ehdotusta ei kannatettu. Mervi Ringsin peruutettua ehdotuksensa kunnanhallitus päätti yksimielisesti perustaa Pietiläisen esittämän työryhmän, jonka tehtäväksi annettiin myös selvittää kiinteistöjen kunnossapidon resurssien ohjaaminen korjaustoiminnasta ennalta ehkäisevään ylläpitoon ja tarvittaessa lisäresurssien esittäminen siihen. Työryhmän jäseniksi määrättiin teknisen lautakunnan ja maaseutulautakunnan puheenjohtajat ja kunnanjohtajan erikseen määräämät viranhaltijat.

Kunnanhallitus päätti ehdottaa kunnanvaltuustolle, että talousarvio vuodelle 2017 ja taloussuunnitelma vuosille 2017 - 2019 hyväksytään muuten liitteen mukaisena, mutta sivuilta 33-35 edellä mainitulla tavalla korjattuna.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto
--	------------	----------	-----------

Kunnanvaltuusto § 34

Päätös Kunnanjohtaja Jussi Stoor totesi, että talousarvion tasapainottaminen ei nyt ollut niin tuskallista kuin aikaisempina vuosina ja kiitti valmisteluun osallistuneita. Talous- ja hallintojohtaja esitteli talousarvioehdotuksen painopistealueita ja keskeistä sisältöä.

Keskustan ryhmäpuheenvuorossa Olavi Punkka toi esille vanhoihin vesi- ja viemäriin liittyvän rikkoutumisriskin ja pahoitteli, että talousarvioon ei ole saatu hätäkorjausmäärärahaa. Erityisesti Kuukanniemen vesijohdot ovat vanhoja ja Kuukanniemessä on niin vähän sulkuventtiileitä, että vaurion sattuessa koko taajaman vedenjakelun voidaan joutua sulkemaan.

Kokoomuksen valtuustoryhmän puheenvuoron esitti Arto Penttilä, joka luovutti puheenvuoron kirjallisena pöytäkirjaan liitettäväksi.

Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän puheenvuoron piti Antti Junni, joka kiitti kuntaa hyvän yhteistyökumppanuuden aikaan saamisesta Stam1nan kanssa. Tämä ei Junnin mukaan jotakin vuosia aikaisemmin saanut yhtä hyvin tuulta alleen.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä korjattiin sivulle 6 Etelä-Karjalan hankintapalvelujen tilalle Lappeenrannan hankintapalvelut. Muita muutosesityksiä ei talousarvioon ja -suunnitelmaan tehty. Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen ehdotuksen edellä mainitulla korjauksella.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto
--	------------	----------	-----------

35. Kiireellistä käsittelyä vaativat asiat

Kunnanvaltuusto § 35

Päätös Kiireellisiä asioita ei ollut.

---

36. Ilmoitusasiat

Etelä-Karjalan maakuntaviestit

Kunnanhallitus § 156

Etelä-Karjalan maakuntaviestit hiihdetään perjantaina 6.1.2017 klo 11.00 alkaen Savitaipaleella. Kisapaikkana on liikuntatalo (Jonni Myyräntie 1, 54800 Savitaipale).

Sarjat ja matkat ovat:

- minimaakuntaviesti (10-13 v), 8 x 1 km, klo 11.00
- harraste- ja valtuustosarja, 4 x 1,6 km, klo 12.00
- maakuntaviesti, 8 x 3/6 km, klo 13.00

Alle 10.000 asukaan kunnissa valtuustosarjassa voivat hiihtää myös lautakuntien ja vastaavien luottamuselinten edustajat. Harraste- ja valtuustosarjassa voivat hiihtää sekajoukkueet tai samaa sukupuolta edustavat joukkueet.

Osanottomaksu harraste- ja valtuustosarjassa on 40 €. Ilmoittautumisaika päättyy 30.12.2016 klo 15.00. (valm. talous- ja hallintojohtaja Pentti Pitkänen, puh. 040 7244603)

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää kunnan osallistumisesta maakuntaviestien valtuustosarjaan.

Päätös Kunnanhallitus päätti, että Lemi osallistuu maakuntaviestien valtuustosarjaan. Osallistujia tiedustellaan myös valtuuston kokouksessa.

Kunnanvaltuusto § 36

Päätös Maakuntaviestiin ilmoittautuivat tässä vaiheessa Mervi Rings, Jarmo Tölski ja Osmo Pylkkö (vain rullasuksihiihtoon).

Kunnanjohtaja Jussi Stoor ilmoitti, että Stam1na-yhteistyöhön liittyy t-paita, jollainen myös valtuutetuille luovutetaan ja pyysi valtuutettuja ilmoittamaan haluamansa koon kiertävään listaan.

Hyvästä yhteistyöstä kuluneen vuoden aikana kiittivät eri osapuolia Jarmo Tölski, Eija Sinkko, Antti Junni ja Veli-Pekka Okko. He toivottivat kaikille hyvää joulua ja uutta vuotta.

Kokouksen loppuksi laulettiin Olavi Punkan johdolla "En etsi valtaa, loistoa".

	Lautakunta	Hallitus	Valtuusto
--	------------	----------	-----------

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei kuntalain 91 §:n mukaan saa tehdä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Pykälät 35 - 36.
	HallintolainkäyttöL 5 §:n / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet

VALITUSOSOITUS

viranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Viranomaisen, osoite ja postiosoite Itä-Suomen hallinto-oikeus Minna Canthin katu 64 PL 1744, 70101 Kuopio Sähköposti; ita-suomi.hao@oikeus.fi Puhelin: 029 56 42502 Faksi: 029 56 42501 Kunnallisvalitus, pykälät 32 - 34	Valitusaika 30 päivää	
	Hallintovalitus, pykälät	Valitusaika päivää	
	Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	Pykälät	Valitusaika päivää
Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun			

<p>Valituskirjelmä</p>	<p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - muutosvaatimuksen perusteet <p>Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.</p> <p>Valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin HLL 21 §:ssä säädetään.</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
<p>Valitusasiakirjojen toimittaminen</p>	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 26 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.</p> <p>Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p> <p>Valitusasiakirjat on toimitettava 1): nimi, osoite ja postiosoite Pykälät</p>
<p>Lisätietoja</p>	<p>Valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 250 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.</p> <p>Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>

¹⁾ Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.